

Középszintű szóbeli érettségi témakörök

Ének-zene

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5. § (2) bekezdése értelmében továbbra is hatályos 40/2002. (V. 24.) OM rendeletnek megfelelően húsz tételt kell összeállítani. A tételsor A-B-C altételsorokból áll. Az A-B-C altételsorokat külön kell szerkeszteni, a húsz „A”, a húsz „B” és a húsz „C” altételből a vizsgázó külön-külön húz.

A szóbeli vizsga időtartama: 15 perc

Az altételek jellemzői

„A” altétel: Egy népdal éneklése szöveggel (2 versszakkal) emlékezetből, valamint az énekelt népdal elemzése emlékezetből a követelményekben meghatározott szempontok szerint. Általános követelmény az énekelt anyaghoz kapcsolódó népzenei ismeretek kifejtése: keletkezés, téma- és funkció szerinti besorolás. Az énekelt daltól függően a vizsgázó megemlítheti a történeti vonatkozásokat, a népszokásokhoz, jeles napokhoz való kapcsolódásokat, vagy a műzenei kötődést.

Az altételek minden esetben tartalmazzák a népdalok kezdő sorát, valamint az elemzés főbb szempontjait!

„B” altétel: Egy műdal vagy zeneműrészlet éneklése, továbbá az énekelt anyaghoz kötődő általános zenetörténeti, történelmi ismeretek, a társművészetekkel való kapcsolatok (irodalom, képzőművészet, építészet) vázlatos kifejtése.

Hangszeres szemelvények esetében az előadás történhet énekelve (szolmizálva vagy abszolút nevekkel), illetve előadhatók a vizsgázó által választott hangszeren. Ez utóbbi esetében a hangszer (kivétel: zongora) a vizsgázó biztosítja.

Az altételek minden esetben tartalmazzák a műdalok vagy műzenei szemelvények szerzőjét és a mű címét, valamint az éneklési (kottából vagy emlékezetből történő) és az elemzési feladatokat! Elemzési feladatok esetében csak tiszta kottaképből elemezhet a vizsgázó.

„C” altétel: Egy középnehéz, periódus terjedelmű, modulációt nem tartalmazó dallam lapról olvasása szolmizálva vagy hangnévvel, 2# - 2b-ig terjedő hangnemekben. A lapról olvasás tempóját a vizsgázó határozza meg. Éneklés közben ajánlott a vizsgázó számára a mérőzés, az ütemezés. A kapott dalanyagot nem kötelező a kottában megadott abszolút hangmagasságban énekelni, kivéve a hangnévvel történő éneklés esetén.

A lapról olvasási felkészüléshez ajánlott szakirodalom:

- Kodály zenepedagógiai művei, Editio Musica, Budapest, 1945
- Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I. – II., Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1995
- J. S. Bach: Olvasókönyv szolmizálóknak, Editio Musica, Budapest, 1945
- Németh – Nógrádi – Pusker: Szolfézs antológia, Zeneműkiadó, Budapest, 1984
- Zenei antológia (szerkesztő: Kerényi Eszter), Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1997

„A” altételek (népzene)

1. A Vidrócki híres nyája...
2. Béreslegény...
3. Duna-parton van egy malom...
4. Megrakják a tüzet...
5. Elindultam szép hazámból...
6. Hej, rozsmaring...
7. Röpülj, páva...
8. Körösfői kertek alatt...
9. Elmegyek, elmegyek...
10. Sok Zsuzsanna napokat...
11. Szép a gyöngyvirág...
12. Búza, búza...(csárdás)....
13. Kis kertembe'....
14. Csordapásztorok...
15. Madárka, madárka...
16. A jó lovas katonának...
17. Csillagok, csillagok...
18. Ősszel érik, babám...
19. Kőműves Kelemenné...
20. A vizsgázó által szabadon választott nemzeti népdal vagy más nép dala, mely eredeti nyelven is előadható. Ennek kottáját a vizsgázó a szóbeli vizsgán átadja a bizottságnak.

„B” altételek (Műzene)

1. Guido: Ut queant laxis
2. Moniot D'Arras: Nyári ének
3. Tinódi: Summáját írom...
4. Zöld erdőben sík mezőben....
5. Vivaldi: Négy Évszak- Tavasz- téma szolmizálva
6. Bach: Már nyugosznak a völgyek - korál dallam
7. Handel: Csordul a könnyem...
8. Haydn: Szerenád
9. Mozart: Szép május, jöjj
10. Beethoven: A mormotás fiú dala
11. Beethoven: Örömóda
12. Brahms: Bölcsődal
13. Schubert: A pizstráng
14. Erkel: Hunyadi László- Meghalt a cselszövő
15. Puccini: Pillangókisasszony - Zümmögő kar szolmizálva
16. Ravel: Bolero-téma szolmizálva
17. Bartók: Este a székelyeknél – indító téma szolmizálva
18. Kodály: Galántai táncok – rondo-téma szolmizálva
19. Kodály: Psalmus Hungaricus: Zsoltárdallam
20. Bartók: A kékszakállú herceg vára - Bevezető 16 ütem szolmizálva